

Z 1. IOL v Bulharsku, autorka: Svetlana Burlak

35 bodů

V prvním tisíciletí našeho letopočtu existovaly v čínském Turkestánu dva příbuzné jazyky: tocharština A a tocharština B. Oba jazyky se vyvinuly ze starší proto-tocharštiny. Vědci zrekonstruovali několik proto-tocharských slov, například:

<i>ākānatsa</i>	‘unreasonable’	<i>päratsako</i>	‘chest (breast)’	<i>stāṅkā</i>	‘palace’
<i>āsare</i>	‘dry’	<i>räsäkäre</i>	‘sharp’	<i>tsāṅkär</i>	‘top’
<i>āstäre</i>	‘pure’	<i>samā</i>	‘same’	<i>wālo</i>	‘king’
<i>kārāmärtse</i>	‘black’	<i>sākäre</i>	‘happy’	<i>yāsār</i>	‘blood’

Kromě proto-tocharštiny pro Vás máme několik slov z tocharštiny A a tocharštiny B (v náhodném pořadí):

štāṅk, walo, räskäre, āsar, astare, āštär, āstre, asäre, stāṅk, wäl, wlo, pratsäko, pratsak, āknats, aknātsa, tsāṅkär, tsäṅkär, kramartse, krāmärts, räskär, sam, sām, ysär, sākär, yasar, säkre, ysär.

Vaše úkoly:

- 1) Určete, které slovo patří do kterého jazyka, pokud víte, že
  - v jednom z jazyků některá slova mají dvě varianty
  - první slovo je z tocharštiny A

- 2) Určete, do kterého z jazyků patří následující slova a pro každou dvojici zrekonstruujte proto-tocharskou podobu:

(a) *stām, štām*

(b) *rtär, ratre*

(c) *pärs, parso*

((a) znamená „strom“, (b) „červená“, (c) „písmeno“)

- 3) Předpokládá se, že tocharština B měla slovní přízvuk, podobně jako třeba angličtina. Na základě čeho mohl takový předpoklad vzniknout?

Na okraj:

ā je dlouhé *a*, *ṣ* odpovídá českému *š*, *ṇ* je se čte jako *ng*, *ts* je naše *c*, *ä* je speciální tocharská samohláska.